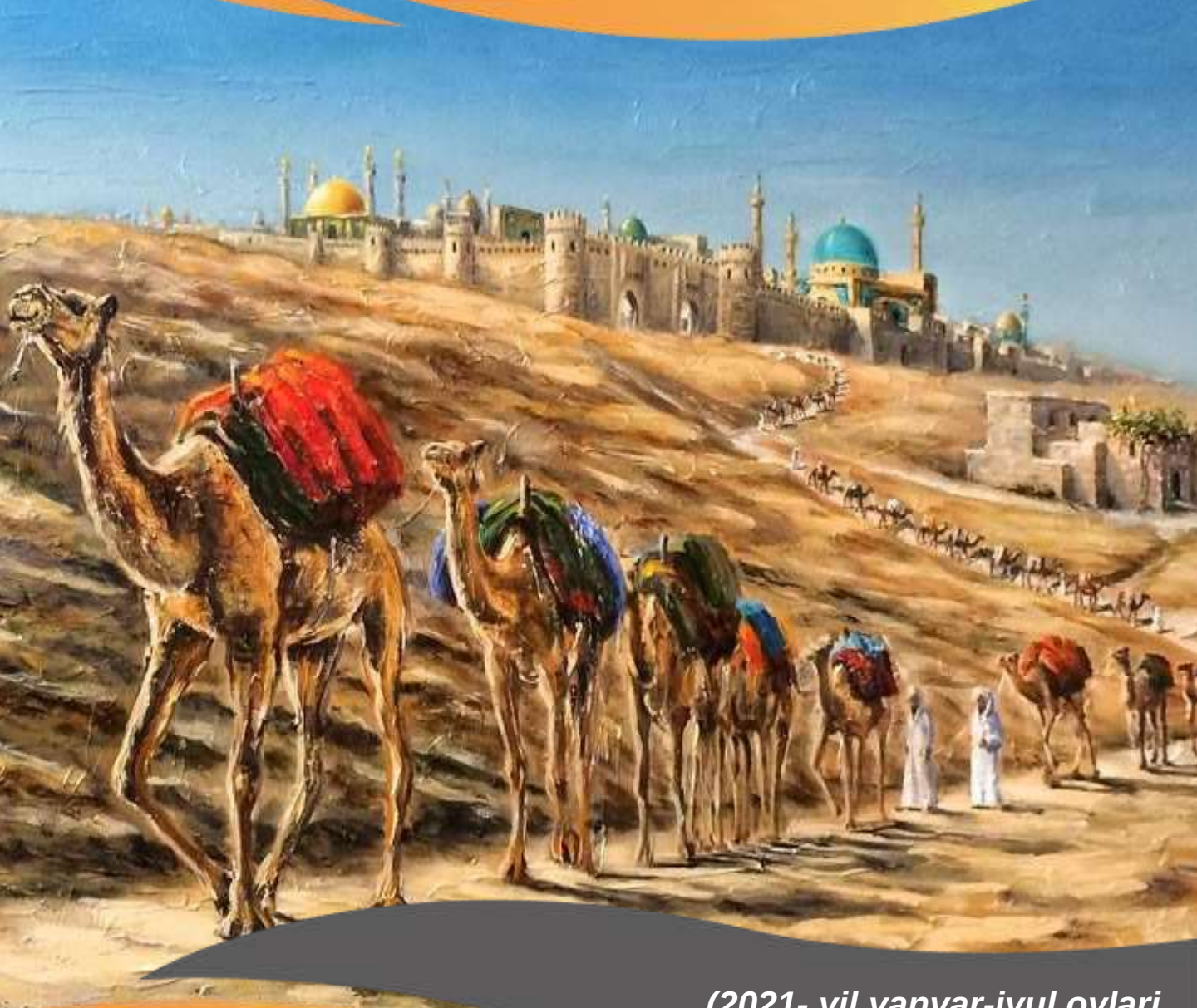

ANDIJON VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASI

*(2021- yil yanvar-iyul oylari
uchun dastlabki ma'lumot)*

O'zbekiston iqtisodiyotini rivojlantirish strategiyasi diversifikatsiyalangan va raqobatbardosh iqtisodiyotni yaratishga, innovatsion texnologiyalar va bozorni boshqarishning yangi usullaridan foydalangan holda milliy resurslardan maksimal darajada foydalanishga yo'naltirilgan. Mamlakatning tashqi iqtisodiy faoliyati, xususan, tashqi savdo sohasida amalga oshirilayotgan islohotlarning pirovard natijasi aholining turmush darajasiga bevosita o'z ta'sirini o'tkazadi.

2021- yilning yanvar-iyul oylari yakuni bilan viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) **1 619,8** mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2020- yilga nisbatan **37,7** mln. AQSh dollariga yoki **2,4** % ga o'sdi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI VA BALANSI

(yanvar-iyul, mln. AQSh dollari)

		2020- yil	2021- yil	O'sish sur'ati, % da	Jamiga nisbatan, % da
Tashqi savdo aylanmasi		1 582,1	1 619,8	102,4	x
Eksport		279,8	477,1	172,7	100,0
	tovarlar	277,7	473,9	170,6	99,3
	xizmatlar	2,1	3,2	152,4	0,7
Import		1 302,3	1 142,7	87,7	100,0
	tovarlar	1237,2	1 088,5	88,0	95,3
	xizmatlar	65,1	54,2	83,3	4,7
	Saldo	-1 022,5	-665,6	x	x

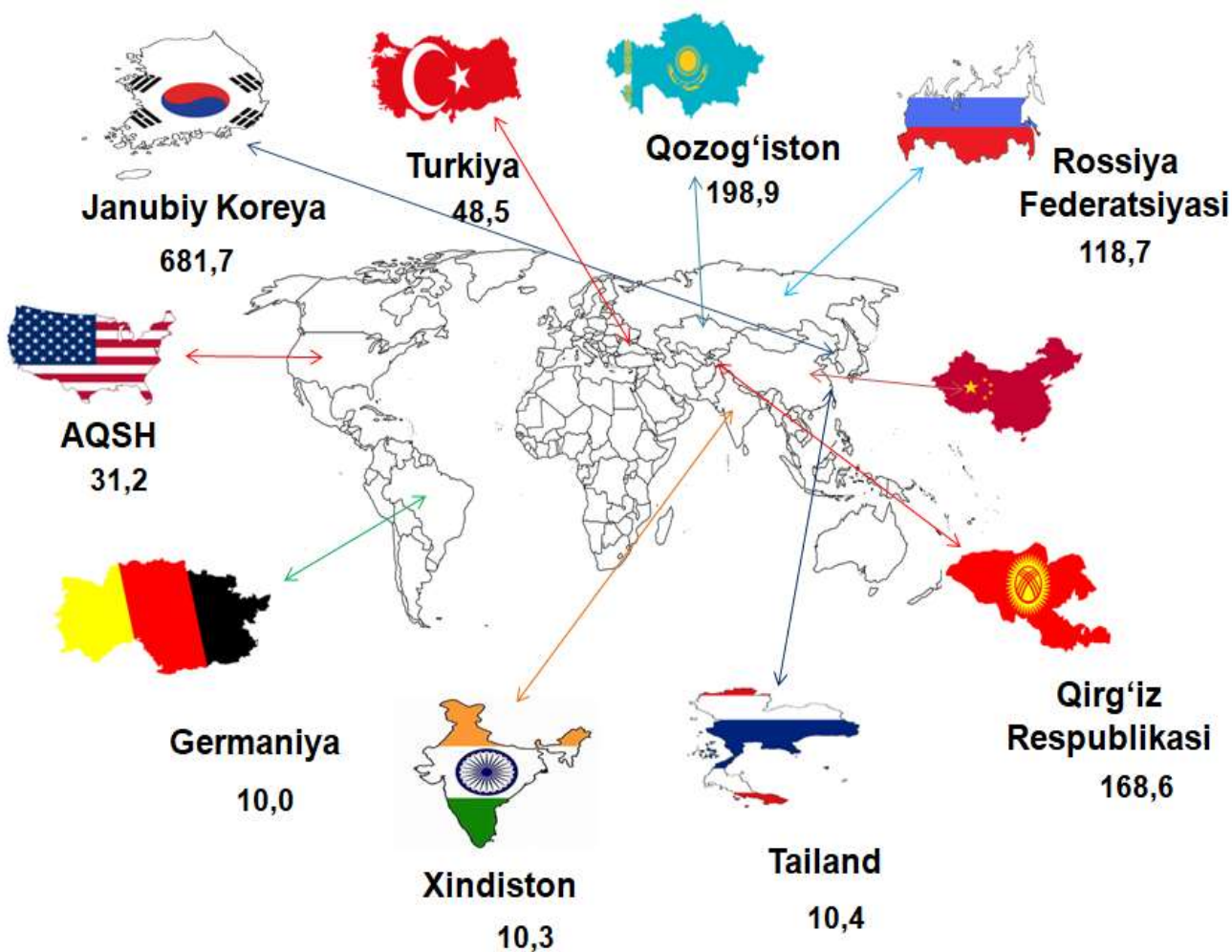

Ma'lumot uchun: O'zbekiston Respublikasida tovarlar tashqi savdosi statistika ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (keyingi o'rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o'rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

TSAda eksport hajmi **477,1** mln. AQSh dollariga (**70,5** % ga o'sdi) va import hajmi **1142,7** mln. AQSh dollariga (**12,3** % ga kamaydi) yetdi. Hisobot davrida – **665,6** mln. AQSh dollari qiymatida passiv tashqi savdo balansi qayd etildi.

ANDIJON VILOYATI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO'LGAN DAVLATLAR

(2021- yil yanvar-iyul, mln. AQSh dollari)

Iqtisodiyotning real sektori tarmoqlari va korxonalarining barqaror va uzluksiz ishlashini ta'minlash uchun viloyatda zarur resurslar bazasi yaratilgan. Eksport tarkibida sezilarli o'zgarishlarga import tovarlarning o'rnini bosadigan mahsulotlar ishlab chiqarish va sanoat ishlab chiqarishni diversifikatsiya qilish natijasida erishildi.

Shuningdek, qo'shni davlatlar bilan o'zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalaridagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko'rish mumkin.

TSAda so'nggi yillarda katta o'zgarishlar kuzatilyapti. Misol uchun, Qozog'iston, Qirg'iz Respublikasi va Turkmaniston bilan tashqi savdo aylanmasi oshgani kuzatilmoqda. Boshqa davlatlar (qo'shni davlatlardan tashqari) bilan esa, TSAda XXR, Turkiya, Xindiston, Ukraina, Polsha, Eron Islom Respublikasi va Moldova Respublikasi davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

HAMKOR-DAVLATLAR ICHIDA 5 TA YIRIK FAOL TASHQI SAVDO BALANSI KUZATILGAN DAVLATLAR

(2021- yil yanvar-iyul)

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo'yicha 20 ta yirik hamkor-davlatlar orasidan beshta davlatda faol tashqi savdo balansi kuzatilgan, xususan, Qozog'iston (**188,9** mln. AQSh dollari), Qirg'iz Respublikasi (**131,4** mln. AQSh dollari), Ukraina (**3,9** mln. AQSh dollari), shular jumlasidandir. Qolgan 15 ta davlatlar bilan passiv tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

Andijon viloyati jahonning **65** ta mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSA ning nisbatan salmoqli hissasi Koreya Respublikasi (**42,1** %), Xitoy Xalq Respublikasida (**15,0** %), Qozog'istonda (**12,3** %), Qirg'iz Respublikasi (**10,4** %) va Rossiya Federatsiyasida (**7,3** %) qayd etilgan.

ANDIJON VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

(yanvar-iyul, mln. AQSh dollari)

	Davlatlar	2019- y.	2020- y.	2021- y.
	Koreya Respublikasi	784,6	842,3	681,7
	<i>Eksport</i>	0,7	0,2	0,2
	<i>Import</i>	783,9	842,1	681,5
	Xitoy Xalq Respublikasi	1,0	0,1	0,6
	<i>Eksport</i>	0,0	0,0	0,1
	<i>Import</i>	1,0	0,1	0,5
	Qozog'iston	67,7	75,8	198,9
	<i>Eksport</i>	56,0	67,7	193,9
	<i>Import</i>	11,7	8,1	5,0
	Qirg'iz Respublikasi	131,1	117,9	168,6
	<i>Eksport</i>	113,5	107,2	150,0
	<i>Import</i>	17,6	10,6	18,6
	Rossiya Federatsiyasi	130,7	167,9	118,7
	<i>Eksport</i>	38,3	43,2	41,7
	<i>Import</i>	92,4	124,7	77,0
	Turkiya	28,2	39,6	48,5
	<i>Eksport</i>	7,3	6,2	14,0
	<i>Import</i>	20,9	33,4	34,5
	AQSh	34,5	12,2	31,2
	<i>Eksport</i>	0,1	0,3	0,2
	<i>Import</i>	34,4	11,9	31,0
	Tailand	3,5	37,9	10,4
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	3,5	37,9	10,4
	Xindiston	5,9	6,6	10,3
	<i>Eksport</i>	0,0	0,2	0,2
	<i>Import</i>	5,9	6,4	10,1
	Germaniya	13,5	8,1	10,0
	<i>Eksport</i>	0,3	0,1	0,5
	<i>Import</i>	13,2	8,0	9,5

ANDIJON VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

(yanvar-iyul, mln. AQSh dollari)

	Davlatlar	2019- y.	2020- y.	2021- y.
	Italiya	9,8	7,4	9,1
	<i>Eksport</i>	0,1	0,6	2,0
	<i>Import</i>	9,7	6,8	7,1
	Ukraina	5,9	6,1	8,1
	<i>Eksport</i>	3,6	5,0	6,0
	<i>Import</i>	2,3	1,1	2,1
	Braziliya	7,0	12,1	8,1
	<i>Eksport</i>	0,1	-	-
	<i>Import</i>	6,9	12,1	8,1
	Chexiya	7,9	11,7	7,8
	<i>Eksport</i>	-	0,1	-
	<i>Import</i>	7,9	11,6	7,8
	Polsha	3,6	5,2	7,2
	<i>Eksport</i>	0,2	0,4	0,9
	<i>Import</i>	3,4	4,8	6,3
	Shveysariya	10,4	0,5	5,4
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	10,4	0,5	5,4
	Eron Islom Respublikasi	4,3	1,7	5,3
	<i>Eksport</i>	2,1	0,5	0,2
	<i>Import</i>	2,2	1,2	5,1
	Slovakiya	2,1	4,2	3,9
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	2,1	4,2	3,9
	Yaponiya	1,5	0,3	3,1
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	1,5	0,3	3,1
	Fransiya	1,2	0,6	2,9
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	1,2	0,6	2,9

ANDIJON VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI (yanvar-iyul 2021- yil) *

	Mln. AQSh dollari	O'sish sur'ati, % da
Andijon viloyati	1 619,8	96,4
Andijon sh.	192,6	85,0
Xonobod sh.	39,1	98,6
tumanlar :		
Oltinko'l	24,2	109,3
Andijon	46,6	122,7
Baliqchi	4,2	65,7
Bo'ston	13,4	132,3
Buloqboshi	9,3	119,9
Jalaquduq	23,6	178,2
Izboskan	20,4	182,5
Ulug'nor	15,2	165,7
Qo'rg'ontepa	27,3	83,0
Asaka	1069,8	101,5
Marhamat	18,8	191,7
Shahrixon	37,8	200,5
Paxtaobod	9,7	67,1
Xo'jabod	66,3	99,0

Eng yuqori hajm,
mln. AQSh dollari

Asaka – 1069,8

Andijon sh. – 192,6

Xo'jabod – 66,3

Eng quyi hajm,
mln. AQSh dollari

Paxtaobod – 9,7

Buloqboshi – 9,3

Baliqchi – 4,2

Viloyat tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Asaka **66,0** % ulush bilan **1069,8** mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

Viloyat tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng quyi ulushni Baliqchi **0,3** % ulush bilan **4,2** mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

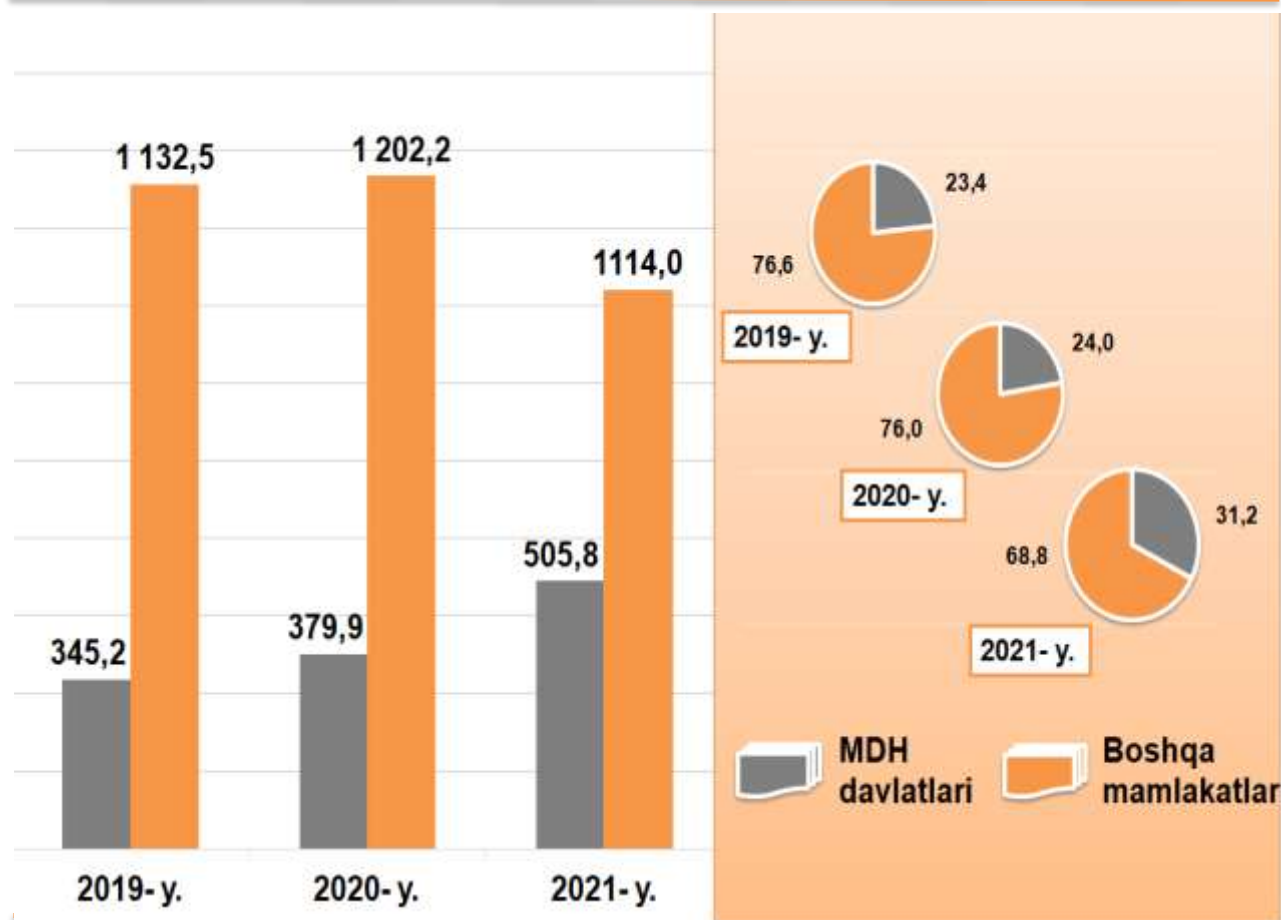

Andijon viloyati tashqi savdo aylanmasining uchdan bir qismi MDH davlatlariga to'g'ri keladi va bu ko'rsatkich so'nggi yillarda biroz o'zgardi.

Viloyatimizda tashqi savdoni qo'llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo'yicha olib borilayotgan chora-tadbirlari natijasida, 2021-yilning yanvar-iyul oylarida, tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi **31,2** % ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi 2020- yilga nisbatan ulushi **7,2** % ga ko'paygan.

ANDIJON VILOYATIING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI

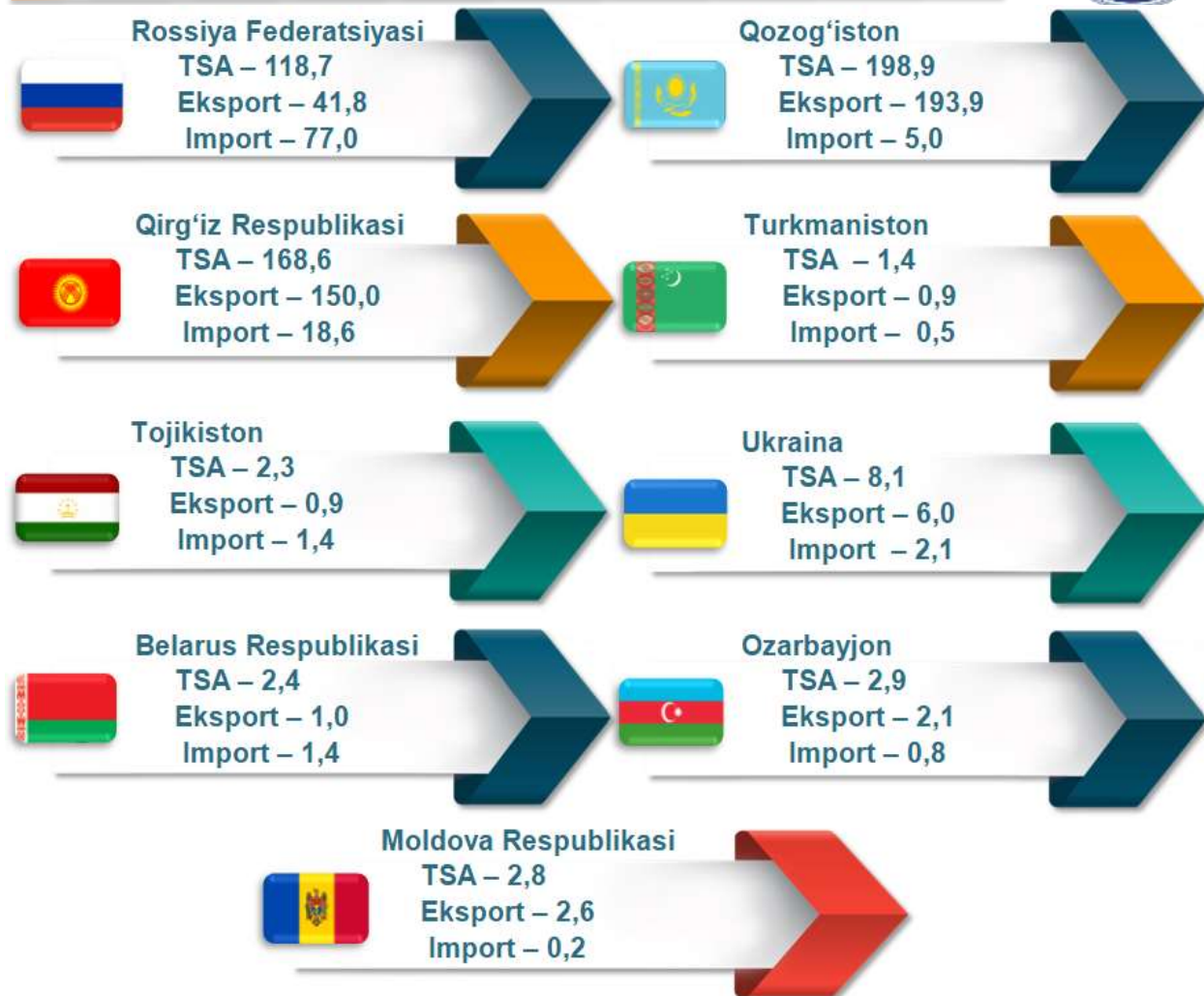
(yanvar-iyul, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)

Boshqa xorijiy davlatlarning TSA si 2021- yilning yanvar-iyul oylarida 2020- yilga nisbatan **7,3** % ga kamaydi va jami TSA'dagi ulushi **68,8** % ni tashkil etdi.

ANDIJON VILOYATINING MDH MAMLAKATLARI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI (2021- yil yanvar-iyul, mln. AQSh dollari)

1992-yil 4- yanvarda O'zbekiston Respublikasi MDH (Mustaqil Davlatlar Hamdo'stligi)ga a'zo bo'ldi. Andijon viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi 2021- yil yanvar-iyul holatiga **505,8** mln. AQSh dollarini tashkil etdi. Shundan eksport – **398,8** mln. AQSh dollariga yetgan bo'lsa, import – **106,9** mln. AQSh dollari qiymatida qayd etildi.

Andijon viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasining eng yuqori hajmlari Qozog'iston (**39,3** %), Qirg'iz Respublikasi (**33,3** %), Rossiya Federatsiyasi (**23,5** %), Ukraina (**1,6** %) davlatlari bilan qayd etildi.

ANDIJON VILOYATI EKSPORTI

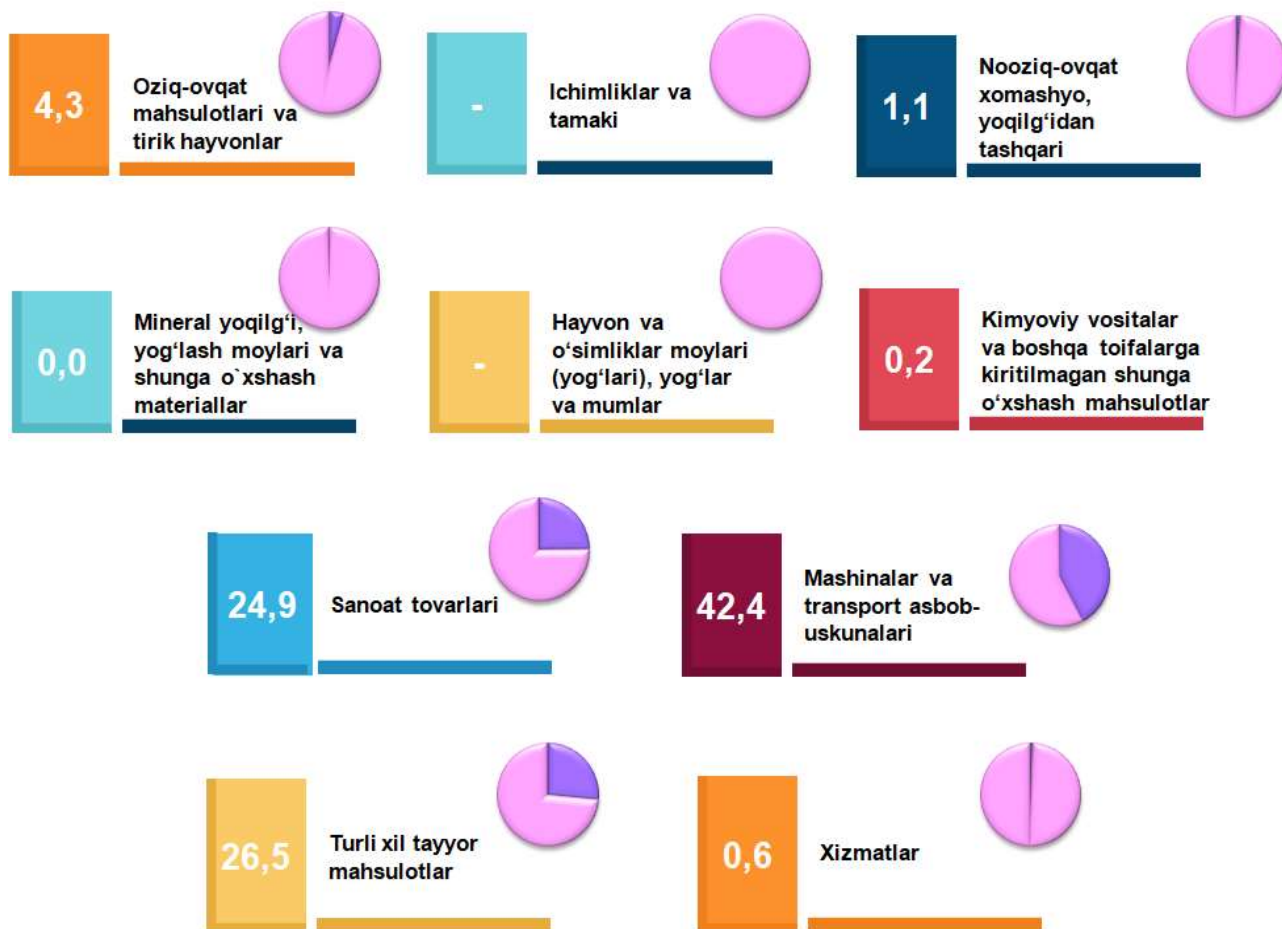
(2021- yil yanvar-iyul)

Joriy yilning yanvar-iyul oylarida viloyatning eksportyorlari soni **354** tani tashkil etib, ular tomonidan **477,1** mln. AQSh dollari (qimmatbaho metallar eksportidan tashqari) qiymatidagi (2020 - yilning mos davriga nisbatan **70,5 %** ga o'sdi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta'minlandi.

XSST BO'YICHA EKSPORT TARKIBI

(2021- yil yanvar-iyul, ulushi, % da)

Eksport tarkibida tovarlar ulushi **99,4 %** ni tashkil etib, ular mashinalar va transport asbob – uskunolari (**42,4 %**), turli xil tayyor mahsulotlar (**26,5 %**), sanoat tovarlari (**24,9 %**) va oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (**4,3 %**), nooziq-ovqat xomashyo (**1,1 %**) hamda kimyoviy vositalar (**0,2 %**) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

ANDIJON VILOYATI XSST BO'YICHA EKSPORT TARKIBI *(yanvar-iyul, yillar kesimida)*

XSST tarkibi	Mln. AQSh dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nis- batan. % da	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Jami eksport	279,8	477,1	89,2	170,5	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	23,0	20,5	32,3	89,3	8,2	4,3
Ichimliklar va tamaki	0,2	0,1	227,3	65,8	0,1	0,0
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	21,3	5,2	77,6	24,3	7,6	1,1
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	0,0	0,0	11,3	64,4 m.	0,0	0,0
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,2	0,0	140,6	0,1	0,1	0,0
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	1,3	0,9	178,3	67,4	0,5	0,2
Sanoat tovarlari	63,4	118,7	64,7	187,3	22,6	24,9
Mashinalar va transport asbob- uskunalari	83,5	202,3	144,1	2,4 m.	29,8	42,4
Turli xil tayyor buyumlar	84,8	126,2	151,2	148,9	30,3	26,5
Xizmatlar	2,1	3,2	100,0	152,7	0,8	0,6

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR EKSPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar-iyul)

XSST bo'limi nomi	Ming. AQSh dollari	2020- yilga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Sabzavotlar va mevalar	18657,4	87,4
Kofe, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	876,2	174,8
Sut mahsulotlari va parranda tuxumlari	316,5	2,0 m.
Shakar, shakardan tayyorlangan mahsulotlar va asal	188,3	74,7
Ichimliklar va tamaki		
Ichimliklar	118,8	65,8
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
To'qimachilik tolalari va ularning chiqindilari	3388,5	99,2
Moy olinadiga uruglar va mevalar	1111,4	3,4 m.
Hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan xomashyo materiallari	653,1	3,7
56-bo'limga kiritilgandan tashqari o'g'itlar uchun xom- ashyo va mineral xom- ashyo (ko'mir, neft va qimmatbaxo toshlardan tashqari)	37,3	3,2 m.
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar		
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	34,9	64,4 m.
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar		
O'simlik moylari va yog'lari (xom, tozalangan yoki fraksiyalangan)	0,2	0,1
Qayta ishlangan hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,1	10,7
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar		
Birlamchi shakldagi plastmassalar	255,3	133,0
Bo'yaydigan va terini oshlovchi moddalar va bo'yoqlar	200,7	166,0
Birlamchi shaklda bo'lmagan plastmassalar	173,0	82,8
Noorganik kimyo moddalari	105,9	138,9

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR EKSPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar-iyul)

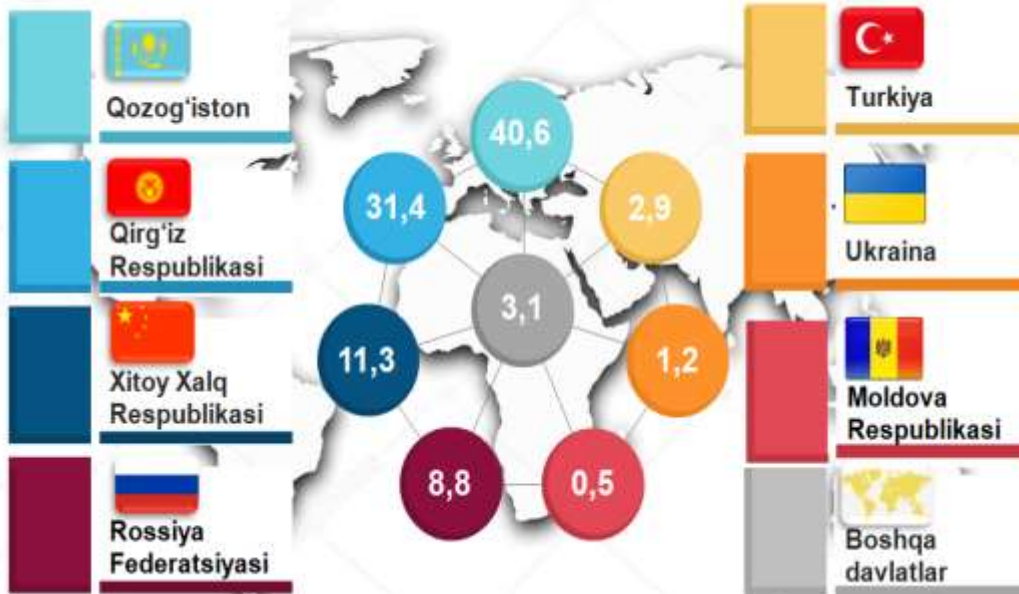
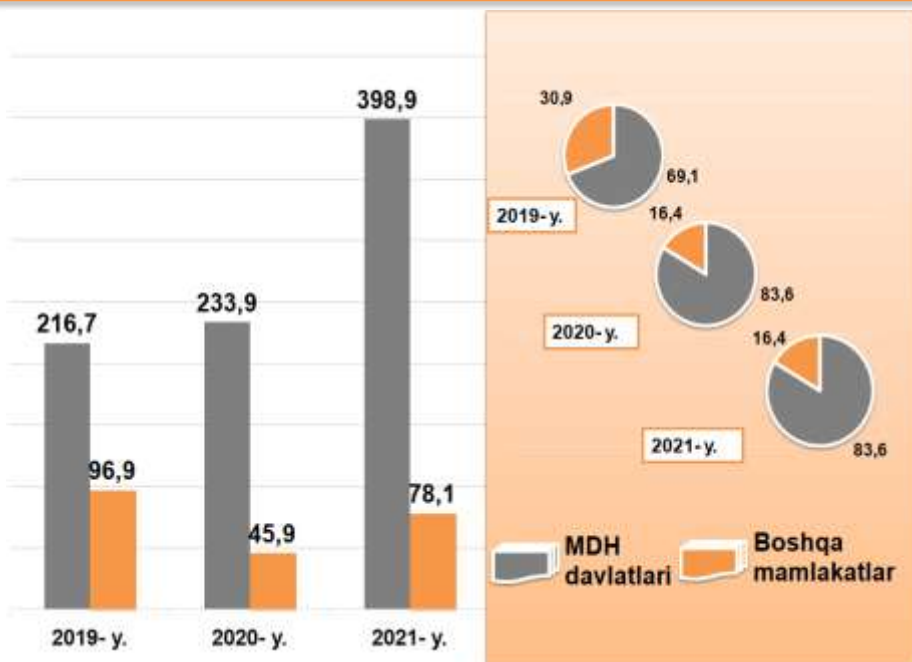
XSST bo'limi nomi	Ming. AQSh dollari	2020- yilga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari		
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	111632,8	194,3
Metalldan tayyorlangan buyumlar	3727,8	92,9
Ruda bo'lmagan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar	1479,0	106,4
Probka va daraxtdan tayyorlangan buyumlar	970,8	12,2 m.
Mashinalar va transport asbob-uskunolari		
Avtomobillar	191643,5	2,6 m.
Elektr mashinalari, apparatlar, asboblari va ularning ehtiyot qismlari	9178,0	90,7
Sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va ularning detallari	1018,3	157,7
Aniq sohalar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	231,5	170,0
Turli xil tayyor buyumlar		
Kiyim-kechaklar va ularning anjomlari	117207,6	160,9
Poyabzal	5366,2	66,5
Har xil tayyor buyumlar	2132,9	69,7
Yo'l anjomlari, sumkalar va shunga o'xshash buyumlar	767,9	178,7

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-iyul mln. AQSh dollari, ulushi, % da)

So'nggi uch yilda MDH mamlakatlariga eksport hajmi ko'paydi va ularning jami eksportdagi ulushi 2019-yilning yanvar-iyuldagi **69,1 %** dan 2021-yilning yanvar-iyulida **83,6 %** ga yetdi. Mos ravishda boshqa mamlakatlarning jami eksportdagi ulushi **30,9 %** dan **16,4 %** ga kamaydi.

VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR-NING ULUSHI
(2021- yil yanvar-iyul, % da)

2021- yilning yanvar-iyul oylari yakunida tovar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkor davlatlar tarkibida Qozog'iston (eksport umumiy hajmining **40,6 %**), Qirg'iz Respublikasi (**31,4 %**), Xitoy Xalq Respublikasi (**11,3 %**), Rossiya Federatsiyasi (**8,8 %**), Turkiya (**2,9**), Ukraina (**1,2 %**) va Moldova Respublikasi (**0,5 %**) davlatlari saqlanib qolmoqda hamda ularning jami eksportdagi ulushi **96,9 %** ni tashkil etmoqda.

ANDIJON VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORT HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI *(yanvar-iyul, yillar kesimida)*

Davlatlar	Mln. AQSh dollari		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Qozog'iston	67,7	193,9	121,0	2,9 m.	2	1
Qirg'iz Respublikasi	107,2	150,0	94,5	139,9	1	2
Xitoy Xalq Respublikasi	34,2	53,9	43,6	157,7	4	3
Rossiya Federatsiyasi	43,2	41,8	112,8	96,8	3	4
Turkiya	6,1	14,0	83,8	2,3 m.	6	5
Ukraina	5,0	6,0	136,8	120,2	7	6
Moldova Respublikasi	1,2	2,6	73,0	2,1 m.	10	7
Ozarbayjon	6,8	2,1	6,5 m.	31,1	5	8
Italiya	0,6	2,0	1093,5	3,6 m.	12	9
Afg'oniston	1,2	1,8	31,7	157,0	11	10
Pokiston	0,0	1,8	0,7	246,0 m.	33	11
Belarus Respublikasi	1,5	1,0	100,2	68,1	8	12
Tojikiston	1,4	0,9	131,8	66,7	9	13
Polsha	0,4	0,8	188,9	2,2 m.	16	14
Turkmaniston	0,0	0,7	20,4	38,3 m.	30	15
Latviya	0,4	0,5	43,0	126,2	15	16
Litva	0,6	0,5	4,2 m.	82,6	13	17
Latviya	0,1	0,5	46,6	4,0 m.	25	18
Germaniya	0,3	0,4	62,4	132,3	17	19
Malayziya	0,0	0,4	-	-	47	20

ANDIJON VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA EKSPORTI (2021- yil yanvar-iyul)

	Mln. AQSh dollari	O'sish sur'ati, % da
Andijon viloyati	477,1	170,5
Andijon sh.	52,9	181,1
Xonobod sh.	22,9	198,9
tumanlar :		
Oltinko'l	15,7	91,5
Andijon	20,5	114,8
Baliqchi	1,8	31,3
Bo'ston	12,1	151,8
Buloqboshi	5,4	99,7
Jalaquduq	18,6	176,2
Izboskan	16,7	171,1
Ulug'nor	7,6	172,2
Qo'rg'ontepa	16,1	106,8
Asaka	208,0	221,3
Marhamat	10,0	136,4
Shahrixon	17,6	181,5
Paxtaobod	6,0	70,4
Xo'jaobod	44,0	176,0

Eng yuqori hajm,
mln. AQSh dollari

Asaka – 208,0

Andijon sh. – 52,9

Xo'jaobod – 44,0

Eng quyi hajm,
mln. AQSh dollari

Ulug'nor – 7,6

Buloqboshi – 5,4

Baliqchi – 1,8

Viloyat eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Asaka tumani **43,6** % ulush bilan **208,0** mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

Viloyat eksporti tarkibida eng quyi ulushni Baliqchi tumani **0,4** % ulush bilan **1,8** mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

Viloyatdagi meva-sabzavot sektori shahar va tumanlarning oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashda muhim segment hisoblanadi. Shuning uchun, bu sohada meva va sabzavot mahsulotlari ishlab chiqarishni jadal rivojlantirish uchun barcha choralar ko'rilmogda, bu esa o'z natijalarini bermoqda.

Oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan **20,4** mln. AQSh dollari qiymatli **43,6** ming tonnadan ziyod meva-sabzavot eksport qilingan. Bunda 2020- yilning mos davriga nisbatan **1,5** mln. AQSh dollarida kamayish kuzatilib, **7,0** % ga pasaydi. Meva-sabzavot mahsulotlarining eksport tarkibiga qaralsa, **11,5** mln. AQSh dollariga teng **33,5** ming tonna sabzavot, shuningdek, **4,7** mln. AQSh dollari qiymatidagi **4,4** ming tonna meva va rezavorlar eksport qilindi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI (2021- yil yanvar-iyul)

Meva va rezavorlar

4 371,2 -
tonna
4 709,5-
ming
AQSh
dollar

Uzum

986,3-
tonna
1 062,5-
ming
AQSh
dollar

Qovun va tarvuz

3 482,4-
tonna
1 326,4-
ming
AQSh
dollar

Yer yong'oq

751,7 -
tonna
956,6 -
ming AQSh
dollar

Sabzavotlar

33 549,8 -
tonna
11 519,3 -
ming
AQSh
dollar

Qalampir

463,0 -
tonna
838,0 -
ming
AQSh
dollar

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Qirg'iz Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Germaniya, Latviya, Turkmaniston, Qozog'iston hamda Belarus Respublikasi davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

Hukumat tomonidan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilayotgani bois, eksport qilinayotgan meva va sabzavotlarning ulushi **4,3** % ni tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI (2021- yil yanvar-iyul)

Davlatlar	tonna	ming AQSh dollari	ulushi, % da *
 Qirg'iz Respublikasi	29 667,6	12 202,3	65,4
 Rossiya Federatsiyasi	10 966,5	5 737,6	30,8
 Germaniya	99,7	220,6	1,2
 Latviya	446,6	173,5	0,9
 Turkmaniston	790,7	110,2	0,6
 Qozog'iston	96,1	50,0	0,3
 Belarus Respublikasi	90,8	37,3	0,2
 Turkiya	16,1	30,8	0,2
 Ukraina	127,7	30,7	0,2
 Armaniston	22,0	23,6	0,1
 Moldova Respublikasi	80,5	19,1	0,1
 AQSH	20,9	11,4	0,1
 Xitoy Xalq Respublikasi	25,0	9,3	0,1
 Koreya Respublikasi	0,3	1,0	0,0

* qiymat ifodasidan

Meva va sabzavotlar eksportining qiymat jihatidan eng katta hajmi Qirg'iz Respublikasiga to'g'ri keladi (meva va sabzavotlar eksporti umumiy hajmining **65,4 %** i), bu Rossiya Federatsiyasiga eksport hajmidan **2,1** baravar ko'pdir.

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI

To'qimachilik mahsulotlari eksporti hajmining oshishi bevosita paxta xom-ashyosi o'rniga tayyor mahsulot ishlab chiqarish va qo'shimcha qiymat yaratish maqsadida amalga oshirilgan islohotlarning natijasi ekanini ko'rish mumkin. Jumladan, joriy yilda **229,1** ming. AQSh dollarilik to'qimachilik mahsulotlari eksporti amalga oshirilib, umumiy eksportning **48,0** % ini tashkil etdi va o'tgan yilga nisbatan **73,7** % ga o'sdi.

Eksport qilingan to'qimachilik mahsulotlari tarkibida tayyor trikotaj va tikuvchilik kiyimlari (**51,1** %), paxtadan yigirilgan ip (**30,5** %) asosiy ulushni egallagan Yil boshidan **219** turdagi to'qimachilik mahsulotlari dunyoning **21** ta davlatiga eksport qilindi.

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI DINAMIKASI

(yanvar-iyul, ming. AQSh dollari)

		2019-yil	2020-yil	2021-yil
Tovarlar nomi		145284,3	131884,6	229133,5
	Tayyor trikotaj va tikuvchilik kiyimlari	46983,4	71726,1	117066,0
	Paxtadan yigirilgan ip	87113,0	40851,9	69949,8
	Naqshli mato	1445,7	10037,4	25014,7
	Boshqa to'qimachilik mahsulotlari	766,7	1816,6	6722,7
	Paxta mahsulotlari	3233,7	1297,9	3862,4
	Paxtadan gazlamalar	644,5	1917,4	4266,6
	Ipak va ipak mahsulotlari	4866,3	4017,4	1027,7
	Gilamlar	1,0	0,4	336,7
	Boshqalar	230,0	219,5	886,9

DAVLATLAR KESIMIDA TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI DINAMIKASI

(yanvar-iyul, mln. AQSh dollari)

		2019- yil	2020- yil	2021- yil
	Qirg'iz Respublikasi	30,0	58,4	117,0
	Xitoy Xalq Respublikasi	77,5	34,2	53,7
	Rossiya Federatsiyasi	24,5	25,6	27,2
	Turkiya	1,8	5,6	11,7
	Qozog'iston	4,8	2,0	6,0
	Ukraina	1,3	1,6	3,3
	Moldova Respublikasi	1,7	1,2	2,6
	Italiya	0,1	0,6	2,0
	Pokiiston	-	-	1,6
	Ozərbayjon	0,4	0,3	1,5
	Polsha	-	0,4	0,8
	Belarus Respublikasi	0,5	0,4	0,7
	Ruminiya	0,1	0,2	0,3
	Eron	1,7	0,5	0,2
	Xindiston	0,1	0,1	0,2
	Boshqa davlatlar	0,0	0,3	0,3

To'qimachilik mahsulotlarining eng katta ulushi Qirg'iz Respublikasi (**117,0** mln. AQSh dollari – **51,1** %), Xitoy Xalq Respublikasi (**53,7** mln. AQSh dollari – **23,4** %), Rossiya Federatsiyasi (**27,2** mln. AQSh dollari – **11,9** %) va Turkiya (**11,7** mln. AQSh dollari – **5,1** %) davlatlari hissasiga to'g'ri keldi.

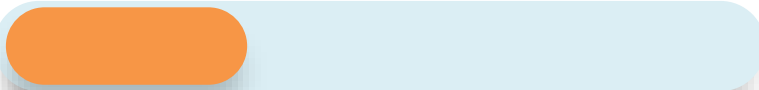
XIZMATLAR EKSPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar-iyul, ulushi, % da)

Moliyaviy xizmatlar **35,8 %**

Transport xizmatlari **27,8 %**

Ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish boshqa joyda tafsiflanmagan **23,8 %**

Safarlar (turizm) **12,7 %**

Xizmatlar eksporti hajmi **3,2** mln. AQSh dollarini yoki jami eksport hajmining **0,7 %** ini tashkil etib, 2020 - yilga nisbatan **52,7 %** ga o'sganligi kuzatildi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy moliyaviy xizmatlar (**35,8 %**), transport xizmatlar (**27,8 %**), ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish boshqa joyda tafsiflanmagan (**23,8 %**) hamda safarlar (turizm) (**12,7 %**) hissasiga to'g'ri kelgan.

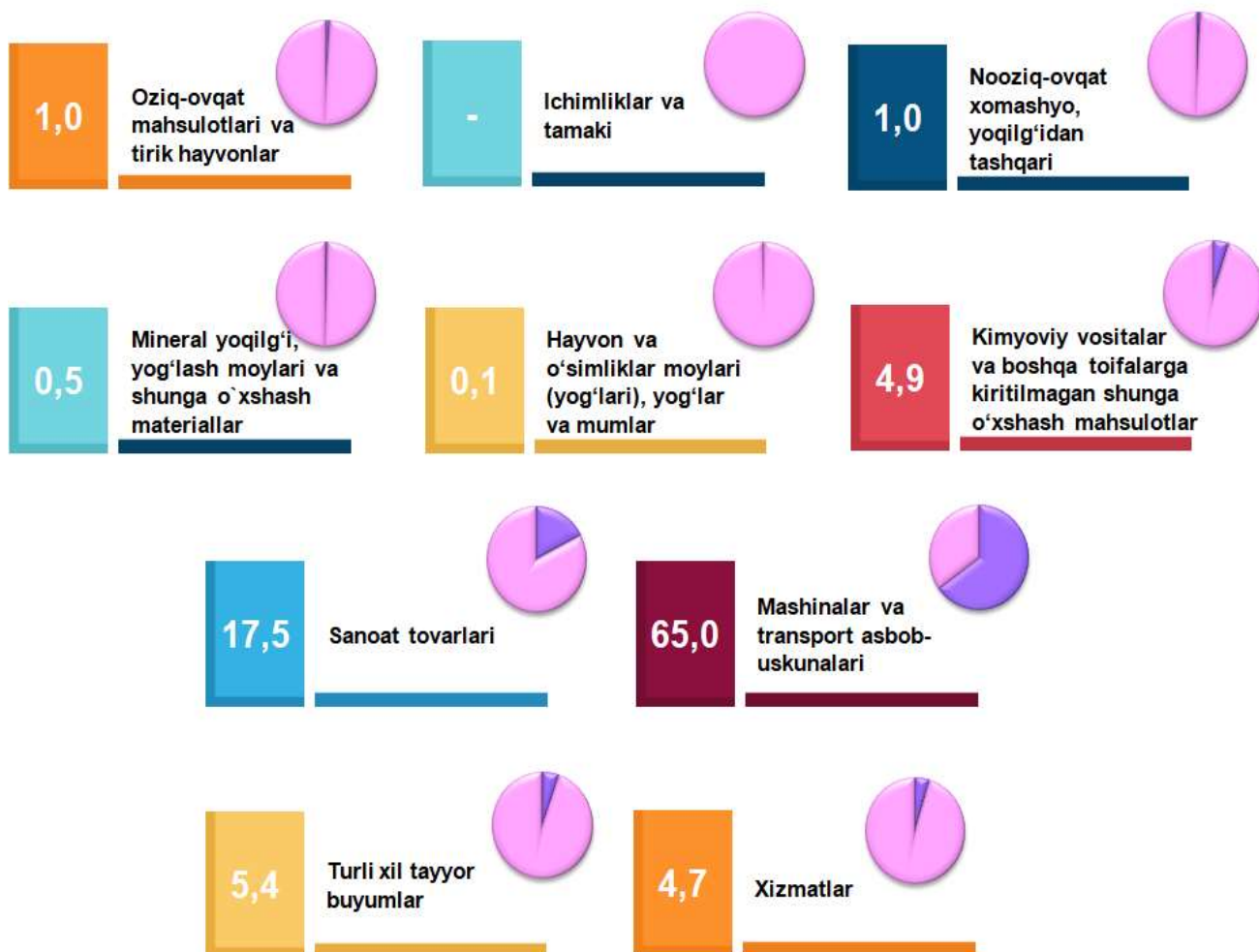
ANDIJON VILOYATINING IMPORTI (2021- yil yanvar-iyul)

2021 - yilning yanvar-iyul oylarida import hajmi **1142,7** mln. AQSh dollarini va 2020- yilga nisbatan **87,7** % ni tashkil etdi.

Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob - uskunalari (**65,0** %), sanoat tovarlari (**17,5** %), turli xil tayyor buyumlar (**5,4** %) hamda kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (**4,9** %) hisobiga to'g'ri keldi.

XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI (2021- yil yanvar-iyul, ulushi, % da)

Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2021- yilning yanvar-iyulida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan **159,6** mln. AQSh dollariga kamaydi va **1142,7** mln. AQSh dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa **54,2** mln. AQSh dollariga yetdi.

ANDIJON VILOYATI XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI *(yanvar-iyul, yillar kesimida)*

XSST tarkibi	Mln. AQSh dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nis- batan. % da	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Jami import	1 302,3	1142,7	111,9	87,7	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	8,9	11,0	67,2	124,4	0,7	1,0
Ichimliklar va tamaki	0,0	0,0	30,0	24,7	0,0	0,0
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	12,0	10,8	134,1	90,3	0,9	1,0
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	5,7	6,1	88,4	108,5	0,4	0,5
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	1,7	0,5	224,4	28,7	0,1	0,0
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	60,2	55,4	95,6	92,1	4,6	4,9
Sanoat tovarlari	251,2	200,5	111,6	79,8	19,3	17,5
Mashinalar va transport asbob- uskunalari	826,2	742,7	118,6	89,9	63,5	65,0
Turli xil tayyor buyumlar	71,3	61,5	102,9	86,2	5,5	5,4
Xizmatlar	65,1	54,2	80,5	83,2	5,0	4,7

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar-iyul)

XSST bo'limi nomi	Mung. AQSh dollari	2020-yilga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Tirik hayvonlar	4746,9	179,6
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	1811,4	67,3
Sabzavotlar va mevalar	1765,9	2,5 m.
Kofe , choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	976,6	125,8
Ichimliklar va tamaki		
Ichimliklar	2,3	24,7
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
Probka va yog'och-taxtalar	3153,7	52,2
Tabiiy kauchuk (sun'iy va regeneratsiya qilingan rezina ham)	2428,1	164,0
To'qimachilik tolalari va ularning chiqindilari	1621,5	69,3
56-bo'limga kiritilgandan tashqari o'g'itlar uchun xom- ashyo va mineral xom- ashyo (ko'mir, neft va qimmatbaxo toshlardan tashqari)	1312,2	178,6
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar		
Ko'mir, koks va briketlar	4500,1	113,8
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash metallar	1643,4	96,3
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar		
O'simlik moylari va yog'lari (xom, tozalangan yoki fraksiyalangan)	442,4	25,9
Hayvonlar va o'simliklar moylari va yog'lari, qayta ishlangan	47,8	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar		
Birlamchi shakldagi plastmassalar	25268,9	104,1
Bo'yaydigan va terini oshlovchi moddalar va bo'yoqlar	9326,3	77,7
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	8359,4	99,3
Organik kimyo moddalari	4089,8	68,5

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar-iyul)

XSST bo'limi nomi	Ming. AQSh dollari	2020- yilga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari		
Cho'yan va po'lat	59728,7	58,2
Rezina buyumlari, boshqa joyda tasniflanmagan tasniflanmagan	52701,3	93,8
Metaldan tayyorlangan buyumlar	42574,1	86,0
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	22800,5	104,3
Mashinalar va transport asbob-uskunolari		
Avtomobillar	511988,7	83,6
Aniq sohalar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	88196,8	114,7
Sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va ularning detallari	75080,7	102,0
Elektr mashinalari, apparatlar, asboblari va ularning ehtiyot qismlari	28426,8	95,5
Turli xil tayyor buyumlar		
Har xil tayyor buyumlar	21066,6	79,2
Maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari	18228,2	113,7
Mebel va uning qismlari, yotarjoy buyumlari matraslar, matraslar uchun tirgaklar, yostiqlar va shunga oxshash tikilgan mebel	18154,7	78,2
Blokli binolar, suv o'tkazish, kanalizatsiya isitish va yoritish uskunolari uchun armatura va mahkamlash moslamalari	2422,0	58,2

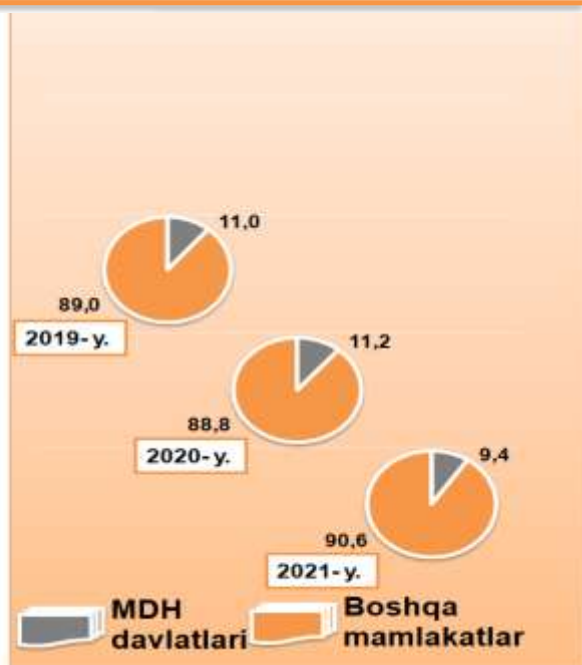
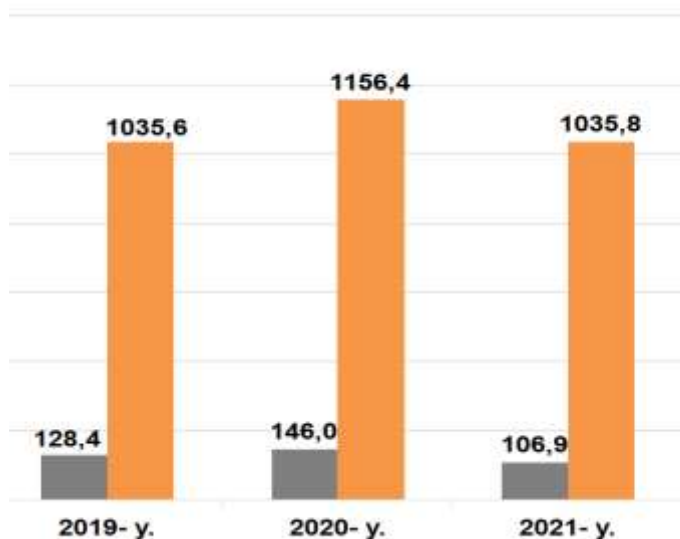
Umumiy tovarlar importi o'tgan yilga nisbatan kamayishiga qaramay ayrim tovar guruhlari o'sish kuzatildi. Masalan, tirik hayvonlar – **4 746,9** ming. AQSh dollari (o'sish – **79,6**), tabiiy kauchuk – **2 428,1** ming. AQSh dollari (o'sish – **164,0** %), 56-bo'limga kiritilgandan tashqari o'g'itlar uchun xom- ashyo va mineral xom- ashyo (ko'mir, neft va qimmatbaxo toshlardan tashqari) – **1 312,2** ming. AQSh dollari (o'sish – **78,6**).

MDH mamlakatlaridan import ulushi 2020- yilning shu davriga nisbatan **1,8 %** ga kamaygani kuzatildi. 2019- yilning shu davriga nisbatan **1,6 %** ga pasayish qayd etildi va ularning tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2021- yil yanvar-iyul natijalariga ko'ra **9,4 %** ni tashkil etdi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKA

(yanvar-iyul, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)

2021- yilning yanvar-iyul oylari yakuni bo'yicha Andijon viloyatida **58** davlatdan tovarlar va xizmatlar importi amalga oshirildi. Yetti yirik hamkor davlatlar (Koreya Respublikasi, Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Turkiya, AQSh, Qirg'iz Respublikasi va Tailand) jami importning **91,4 %** ulushini tashkil qildi, bu **1042,4** mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

VILOYAT IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI
(2021- yil yanvar-iyul, % da)

ANDIJON VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN IMPORT HAJMLARI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar-iyul, yillar kesimida)

Davlatlar	Mln. AQSh dollari		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Koreya Respublikasi	842,1	681,5	107,4	80,9	1	1
Xitoy Xalq Respublikasi	152,6	189,5	169,8	124,2	2	2
Rossiya Federatsiyasi	124,7	77,0	134,9	61,7	3	3
Turkiya	33,4	34,4	159,9	103,1	5	4
AQSh	11,9	31,0	34,7	259,9	7	5
Qirg'iz Respublikasi	10,6	18,6	60,3	175,1	9	6
Tailand	37,9	10,4	1083,6	27,4	4	7
Hindiston	6,4	10,2	108,3	158,1	13	8
Germaniya	8,0	9,5	60,4	119,4	11	9
Braziliya	12,1	8,1	174,2	67,0	6	10
Chexiya Respublikasi	11,7	7,8	148,4	66,8	8	11
Italiya	6,8	7,1	70,3	103,4	12	12
Polsha	4,8	6,3	140,5	131,0	14	13
Shveysariya	0,5	5,4	5,0	1035,6	32	14
Eron (Islom Respublikasi)	1,2	5,2	54,3	431,0	21	15
Qozogiston	8,1	5,0	69,1	61,3	10	16
Slovakiya	4,2	3,9	203,1	91,3	16	17
Yaponiya	0,3	3,1	18,4	1136,4	40	18
Fransiya	0,6	2,9	50,5	490,0	29	19
Avstriya	2,3	2,8	41,0	124,4	18	20

ANDIJON VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA IMPORTI (2021- yil yanvar-iyul)

	Mln. AQSh dollari	O'sish sur'ati, % da
Andijon viloyati	1142,7	87,7
Andijon sh.	139,7	70,8
Xonobod sh.	16,2	57,5
tumanlar:		
Oltinko'l	8,5	170,9
Andijon	26,1	129,7
Baliqchi	2,4	4,4 m.
Bo'ston	1,3	59,9
Buloqbo'shi	3,9	166,3
Jalaquduq	5,0	186,3
Izboskan	3,8	2,6 m.
Ulug'nor	7,7	159,7
Qo'rg'ontepa	11,2	63,0
Asaka	861,8	89,7
Marhamat	8,8	3,6 m.
Shahrixon	20,2	2,2 m.
Paxtaobod	3,6	62,4
Xo'jaobod	22,2	53,1

**Eng yuqori hajm,
mln. AQSh dollari**

Asaka – 861,8

Andijon sh. – 139,7

Andijon – 26,1

**Eng quyi hajm,
mln. AQSh dollari**

Paxtaobod – 3,6

Baliqchi – 2,4

Bo'ston – 1,3

Viloyat importi tarkibida eng yuqori ulushni Asaka tumani **75,4 %** ulush bilan **861,8** mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

Viloyat importi tarkibida eng quyi ulushni Bo'ston tumani **0,2 %** ulush bilan **1,3** mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

XIZMATLAR IMPORTI TARKIBI

(2021- yil yanvar-iyul, ulushi, % da)

2021- yilning yanvar-iyul oylari yakuni bilan xizmatlar importi hajmi **54,2** mln. AQSh dollarini yoki jami import hajmining **4,7** % ini tashkil etdi va o'tgan yilga nisbatan **16,8** % ga kamaygan. Xizmatlar importi tarkibining asosiy ulushni intellektual mulkdan foydalanganlik bilan bog'liq xizmatlar (**44,7%**), boshqa tadbirkorlik bilan bog'liq xizmatlar (**41,2** %), ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish xizmatlari (**11,5** %) va transport xizmatlari (**1,5** %) ga tegishli bo'ldi.

Intellektual mulkdan foydalanganlik bilan bog'liq xizmatlar

44,7

Boshqa tadbirkorlik bilan bog'liq xizmatlar

41,2

Ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish xizmatlari

11,5

Transport xizmatlari

1,5

Telekommunikatsiya, kompyuter va axborot xizmatlari

1,1

Pandemiya paytida kiritilgan karantin cheklavlari xizmat ko'rsatish sohasiga ham ta'sir ko'rsatdi.

Xususan, yaqin va uzoq xorijiy mamlakatlar tomonidan xalqaro transport qatnovi tranzitiga qo'yilgan cheklavlarning natijasida transport xizmatlari importi **78,5** % ga kamayib, **0,8** million AQSh dollarini tashkil etdi.

❖ Shu bilan birga, 2020- yilning shu davriga nisbatan barcha xizmatlar importi kamayishi kuzatilgan.

MASHINALAR VA TRANSPORT ASBOB-USKUNALARI IMPORTI

2021- yil yanvar-iyul oylarida import tarkibida mashinalar va transport asbob - uskunalar hajmi **742,7** million AQSh dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan **10,1** foizga kamaydi va importning umumiy hajmidagi ulushi **65,0** % ga yetdi.

Import tarkibida asosiy ulushni tashkil qilayotgan mashinalar va transport asbob-uskunalar asosan qaysi davlatlardan viloyatimizga olib kirilayotganini quyidagi ma'lumotdan ko'rish mumkin.

MASHINA VA ASBOB-USKUNALAR IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR (2021-yil yanvar-iyul)

68,6%

**Koreya
Respublikasi**
509,7 mln.
AQSh dollari

16,9%

**Xitoy Xalq
Respublikasi**
125,3 mln.
AQSh dollari

2,7%

Turkiya
20,1 mln.
AQSh dollari

2,6%

**Rossiya
Federatsiyasi**
19,3 mln.
AQSh dollari

1,3%

Tailand
10,0 mln.
AQSh dollari

Mashina va transport uskunalar importi hajmining kamayishiga, avtomobillar (**16,4** foizga kamaygan), sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va asbob-uskunalar (**2,0** foizga ortgan), elektr mashinalari, apparatlar va asboblari (**4,5** foizga kamaygan), elektr aloqasi, ovozni yozish va ovozni eshittirish apparaturalari va uskunalar (**3,5** foizga kamaygan) shuningdek, aniq sohalar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar (**14,7** foizga ortgan).

SANOAT TOVARLARI IMPORTI

2021- yil yanvar-iyul oylarida import tarkibida sanoat tovarlari hajmi **200,5** million AQSh dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan **20,2 %** ga kamaydi va importning umumiy hajmidagi ulushi **17,5 %** ga yetdi.

SANOAT MAHSULOTLARI IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR (2021- yil yanvar-iyul)

Koreya Respublikasi

70,5 mln. AQSh dollari
ulushi – 35,2 %

Xitoy Xalq Respublikasi

48,3 mln. AQSh dollari
ulushi – 24,1 %

Rossiya Federatsiyasi

43,1 mln. AQSh dollari
ulushi – 21,5 %

Qirg'iz Respublikasi

14,0 mln. AQSh dollari
ulushi – 7,0 %

Chexiya

4,4 mln. AQSh dollari
ulushi – 2,2 %

Sanoat tovarlari importi asosan cho'yan va po'lat (**59,7** mln. AQSh dollari), rezina buyumlari (**52,7** mln. AQSh dollari), metallardan tayyorlangan buyumlar (**42,6** mln. AQSh dollari), to'qimachilik iplari, matolar, tayyor mahsulotlar (**22,8** mln. AQSh dollari), ruda bo'lmagan qazilmalardan tayyorlangan buyumlar (**16,9** mln. AQSh dollari) va boshqalardan tashkil topgan.

**Tashqi iqtisodiy faoliyat va
savdo statistikasi bo'limi**
Tel.: (74) 224 82 57

